

Overheidsopdrachten

Een verklaring op erewoord vereenvoudigt de procedure voor de indiening van de aanvragen tot deelneming en de offertes

De Ministerraad van 23 juni 2006 heeft beslist “het principe van de verklaring op erewoord” in te voeren voor alle overheidsopdrachten die worden gegund door federale aanbestedende overheden op uitvoerend niveau. De omzendbrief van 23 april 2007, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 27 april 2007, legt in hoofde van alle federale ambtenaren die met de gunning van een overheidsopdracht zijn belast, de verplichting op om gebruik te maken van de verklaring op erewoord vóór elk ander onderzoek naar de persoonlijke toestand van de ondernemingen. De verklaring op erewoord vervangt een hele reeks attesten die strekken tot het bewijs van de betrouwbaarheid van ondernemingen die aan een opdracht willen deelnemen. Vanaf 1 mei 2007 dienen zowel de aankondigingen van opdracht als de bestekken met de voormelde omzendbrief in overeenstemming te worden gebracht.

Waarover gaat het?

- **Verplichtend karakter van de omzendbrief**

Concreet moeten alle federale aanbestedende overheden vanaf 1 mei 2007 in hun aankondigingen van opdracht of bestekken, naargelang het geval, een bepaling opnemen dat “door eenvoudig deel te nemen aan een overheidsopdrachtenprocedure, de kandidaat of inschrijver impliciet verklaart zich niet in een van de uitsluitinggevallen te bevinden zoals bedoeld in de artikelen 17, 43 en 69 van het koninklijk besluit van 8 januari 1996 betreffende de overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten en de concessies voor openbare werken” (zie voor wat de speciale sectoren betreft de artikelen 17, 39 en 60 van het koninklijk besluit van 10 januari 1996 betreffende de overheidsopdrachten voor werken, leveringen en diensten in de sectoren water, energie, vervoer en postdiensten).

- **Impliciet karakter van de omzendbrief**

Om zoveel als mogelijk het aantal documenten te beperken die bij de aanvragen tot deelneming of offertes moeten worden gevoegd, heeft de federale regering geopteerd voor een impliciete verklaring. Dit betekent dat door de indiening van haar aanvraag tot deelneming of offerte, de onderneming wordt geacht zich in de door de aanbestedende overheid gestelde voorwaarden te bevinden om aan de opdracht te kunnen deelnemen.

- **Het toepassingsgebied van de omzendbrief**

De omzendbrief is enkel van toepassing op de federale aanbestedende overheden die onderworpen zijn aan de wet van 24 december 1993 betreffende de overheidsopdrachten en sommige opdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten. De verklaring op erewoord is dus niet verplicht voor regionale of lokale aanbestedende overheden. Niettemin worden deze laatste uitgenodigd om het gebruik ervan te bevorderen, om de procedures ten aanzien van de ondernemingen zoveel mogelijk te harmoniseren.

De omzendbrief viseert enkel de verificatie van de uitsluitingsgronden, dus de betrouwbaarheid van de ondernemingen. Het nazicht van de economische, financiële en technische draagkracht valt hier niet onder.

- **De verificatie aan het einde van de procedure**

De aanbestedende overheid moet enkel overgaan tot de verificatie van de juistheid van de impliciete verklaring op erewoord in hoofde van de onderneming wiens offerte het best gerangschikt is, vóór het nemen van de gunningsbeslissing.

- **De impact op de werklust van de aanbestedende overheid**

Gezien de verificatie niet langer voor alle ondernemingen noodzakelijk is, maar enkel voor de onderneming wiens offerte het best gerangschikt is, zal de werklust van de aanbestedende overheid op

evenredige wijze dalen. Overeenkomstig het koninklijk besluit van 20 juli 2005 tot wijziging van drie koninklijke besluiten genomen ter uitvoering van de voormelde wet van 24 december 1993, zal de aanbestedende overheid evenwel zelf de documenten noodzakelijk voor de verificatie moeten opvragen indien deze via elektronische middelen kosteloos beschikbaar zijn (bv. via Digiflow).

- **De gevolgen van een foutieve of valse verklaring op erewoord**

Indien de impliciete verklaring op erewoord na verificatie niet met de werkelijkheid blijkt overeen te stemmen, kan de onderneming van deelname aan de opdracht worden uitgesloten. Een regularisatie a posteriori is niet mogelijk. Het kan ook nuttig zijn in de aankondigingen van opdracht of de bestekken eraan te herinneren dat het afleggen van valse verklaringen aanleiding kan geven tot een strafrechterlijke vervolging.

De offerte zal desgevallend worden gegund aan de onderneming wiens offerte onmiddellijk na deze van de uitgesloten onderneming is gerangschikt. De aanbestedende overheid zal dan wel de rangschikking moeten corrigeren, alsook de persoonlijke toestand van de nieuwe, best gerangschikte inschrijver moeten onderzoeken.

- **Het online raadplegen van Digiflow**

De aanbestedende overheid is ertoe gehouden de juistheid van de impliciete verklaring op erewoord te verifiëren. Zij moet zelf de attesten opvragen indien deze via elektronische middelen kosteloos toegankelijk zijn. De raadpleging van attesten beschikbaar via Digiflow is trouwens reeds verplicht gemaakt (zie het KB van 20 juli 2005). Op dit ogenblik is het RSZ-atteest reeds beschikbaar. Op korte termijn zullen nog andere attesten worden toegevoegd, zoals deze met betrekking tot de juridische situatie van de ondernemingen (zie inzake faillissement, concordaat, vereffening, ...).

- **De impact in termen van de administratieve vereenvoudiging**

Het doel van het invoeren van de impliciete verklaring op erewoord is het verminderen van de administratieve last voor alle ondernemingen die deelnemen aan overheidsopdrachten.

Daar met uitzondering van de eerst gerangschikte, aan de ondernemingen geen attesten meer moeten worden gevraagd, zelfs niet via elektronische weg, wordt nog een bijkomende vereenvoudiging gerealiseerd.

- **Het opvolgen van de toepassing van de omzendbrief**

De Dienst Administratieve Vereenvoudiging zal een monitoringinstrument ontwikkelen om de praktische toepassing van de omzendbrief te verzekeren. In samenwerking met de FOD P&O zal meer bepaald een opvolging van de aankondigingen van opdrachten gebeuren.